

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és esütőrtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

A városok szerepe.

Akárki mosolyogjon is rajtunk: nem törődünk a közönnnyel, mely a magyar városok szerepéről már többször hirdetett elveinket sújtja. Rendíthetetlenül kitartunk és meggyőződéssel hirdetjük, minden alkalmat megragadva, igyekszünk népszerűvé tenni azt a gondolatot, hogy hazánk csak úgy válhatik erőssé, gazdasági élete és kultúrája csak úgy fejlődhetik tökéletessé, ha állami életünknek és társadalmunknak minden tényezője elsőrangú föladatának és kötelességének tekintí, hogy a magyar városok anyagi és erkölcsi erőt izmosítsa, gazdagítsa.

Fájdalom, ez a gondolat itthon, a magyar városok akaratában és fejlődési processzusában tud legkevésbé gyökeret verni. Államférfiak vallják, a kormányhatalom legilletékesebb tényezői hirdetik, csak éppen maguk a városok nem akarják elhinni, tamaskodnak, mosolyognak és egy szalmaszálat keresztbe tenni nem hajlandók azért, hogy ez a gondolat érvényesüljön. Különösen a városi hatóságok azok, melyek a sajtóban megnyilatkozó ilyen irányú törekvéseket lemosolyogják. Azt hiszik: nem kötelességük túllépni a megelégnizott közigazgatás határait. Azt hiszik, hogy ha a

kormányhatalom nagygyá és virágzóvá akarja a városukat fejleszteni, majd szól, majd intézkedik, majd parancsol és ők akkor majd végrehajtják a rendeletet. És felejtik, hogy a kormány akármilyen hatalmas is, nem foglalozhatik a városok politikájával; de ha volna valamelyik magyar városnak fejlődési politikája: azt támogatni, segíteni a legnagyobb készséggel volna hajlandó.

Persze, a magyar városok vezetői azt hiszik, hogy a város-fejlesztés politikája annyiból áll csupán, hogy katonaságot és iskolát kérünk, no meg gyárat, meg hivatalnokokat, akik ott fogyasztanak. Ez a sablon és ettől eltérni sehohsem akarnak, sehoh sem tudnak; sőt jó, ha még idáig is felémelkedik egyik-másik magyar város. De alkotni nem mer, nem bátorodik egy magyar város hatósága sem, mert érzi a gyöngeségét, fél; hiszen az önkormányzati szabadság örökösen sakkban tartja, a falhoz szorítja, lekötí, megbénítja, dologtalanná és fondorkodóvá teszi. Sohohsem tudja, hogy amit ő akar, kinek van joga azt végérvényesen jóváhagyni; sohohsem tudja, hogy az ő becsületes szándékára ki fogja rásütni a becstelenség bélyegét.

A magyar közigazgatási életben legjobb és legkényelmesebb: semmit se csinálni. Aki ezt az elvet követi és

egy kis szerencséje van, föltétlenül boldogul. Ha nincs szerencséje és a rokonai nem elég befolyásosak, akkor a legrosszabb esetben is csak hanyag lehet. Ellenben aki dolgozik, annak a munkájában hibát találunk és jaj neki, ha nem elég erősek a barátai.

És mégis, még ilyen somorú viszonyok között is cselekedni kell a városokért, erre serkent mindnyájunkat a Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter váci beszéde, melyben ezeket mondja a magyar városokról:

»Szilárd meggyőződésem, hogy a magyar állam magyar jellegének megőrzése az egész vonalon éppen a városok föladata. Csak az a nemzet tesz számot a nagyvilágban, melynek nagy, virágzó városai vannak. Így volt ez régen a klasszikus Görögországban és a római birodalomban. Így van ma Francia-, Angol- és Németországban. Utazásaim alkalmával mindenkor keserű érzés fogott el, mikor láttam, hogy félórára terjedő távolságokban, nagy városok közelében, virágzó egyéb városok egymás után következnek.»

Nekünk is a legkomolyabban és minden eszközzel kell arra törekednünk, hogy a vidéki városok gazdasági felvirágozását és kultúráját egyaránt szélesítsük és mélyítsük.

Hogy a városi élet alapföltétele az ipar és kereskedelem: ez olyan

TÁRCA.

Első csók.

Együtt ültünk a bűvös esthomályban,
Vállamra tetted kis fehér kezéd;
Elmondtam: a szivemben mennyi vágy van,
Hogy minden dobbanása a tied.
S ahogy beszéltem, lángra gyúlt az arcod...
»Hiszek, hiszek!« suttogtad lazasan
S lezartad mámorító, édes csókban
Forró ajkaddal, izzó ajakam! —

Az első csók!... Aztán reám tekintél
Mint a testté vált szívi szercelem —
És szinte fajt, hogy ezt a bűvös percet
Örökkévalóvá nem tehetem.
E perc emlékitől elolvad lelkem,
Szívem kinyílik, mint fészó virág,
Melyet a szellő csókol önfedtetten
S az önfedtetten szórja himporát...

Kövér Sándor.

A rongy.

Hajnalfél egy könyörgés volt már valamennyi füstös arcú cigánynek a szemé, hogy: az izzósten áldja meg az urakat, ne

húzassák már tovább a »Kerek ez a zsemlye«-t. Ezt húzatta ugyanis már éjjel előtti tizenegy óratól kezdve szakadatlanul az asztaltól kivisselt arcú megyei úr, akik a kávéház asztalán kombinált hadgyakorlatokat rendeztek a pezsgős palackokkal.

Színben a hangulatot nagyon bajos kifejezni; mert egy zagyvalék volt már ott az izzó levegő, a zene, a beszéd, minden. Mert a levegőt szinte harapnivalóvá tette már a füst, a zene kalamajkát járó hangzavarrá lett a cigány faradt ujai alatt, a társalgás meg vitustancot járt.

Veéry Pál úr volt a duhajkodás hőse. Az ő tisztelőit rendezték ezt a hétszer görbe estét abból az alkalomból, hogy most lépett elő vármegyei masodajjegyzőnek. És mert tombolt benne a szerénység: ő volt az ünnepség vezetője.

Kivülte még négyen versenyeztek a palmaért: Ki issza a többbit az asztal alá; ellenben eddig még egyiknek sem sikerült elnyernie a babért, mert valamennyi palack az asztalra volt és ők sem szórakoztak még az asztal alatt.

A cigányok kegyelemkérő tekinteténél úgy látszik ~ még is csak volt hatása. Közel voltak ahhoz, hogy más korcsmában

folytatják a pezsgős palackok manővrozását. Egyszerre a diadal vonasa üt ki a Veéry arcára, ahogy a kávéház túlsó sarkába pillantott.

— No né! ; a doktorka! Tessék: a szolid és éreynes életet élő bacsi, aki hajnali tudomisen hány órákor egy pohar viz mellett a kávéházban gubbaszt.

A többiből dút a kacagás, Veéry pedig mindenképen szellemes akart lenni:

— Vagy talán ezt is Eszkuipar parancsolja így a követőinek? — Ugyan, mindenféle szent Galénusz áldja meg: jöjjön már ide közénk.

Berla doktor, egy vibráló nézésű fiatal orvos, aki eddig újságok mögé temetkezve ült a kávéház másik végén, úgy gondolkozott, hogy a filozófnak nem minden esetben, de a részeg embernek mindenkor igazat kell adni. Fölemelkedett hát ültéből és odament a kompaniahoz.

— Hogy került maga ide, doktorka? kérdezte, meg mindig csudalkozó tekintettel Veéry.

Amaz minden hangsúlyozás nélkül, egyszerűen felelt:

— Fajt a fejem. Nem tudtam aludni. Lejöttem hát, egy kicsit újságot olvasni.

természetes, hogy erről már beszélni se kell. Fájdalom, nálunk még ez az alapföltétel is sok kívánni valót hagy fent, pedig az igazán virágzó városi életről csak ott lehet beszélni, ahol a tudomány, a művészet, a haladás, az erkölcsi és szellemi javak nemesei, ezek iránt való élénk érdeklődés és fogékonyság töltik el a polgárságot és a nagy szellemi javak: a művészet és a tudomány kérdései foglalkoztatják az elméket. Csak így lehet elérni, hogy sivar politikai küzdelmek ne űrködjének — mint nálunk — a társadalmi életben. Csak így van közös tér, amelyen a kielesedett ellentétek elsimulnak és egy közös érdekkör, a tudomány, a művészet és az emberszeretet intézményei és eszméi emelik ezt magasabb összhangzásba.

Minden város élete, reális voltának belső tartalma, eme nemesebb ideális törekvés kell, hogy legyen.

A magyar egységet a magyar kultúra ilyen emelkedett szellemével fogja biztosítani minden város — és ekkor fog bekövetkezni az, hogy kultúrájának fölényéhez nem érhet fel semmi támadás, semmi gáncs.

Egytől óvja meg az isten a magyar városi életet: és ez a felekezeti villongás.

Alkotmányunk alapelveit, melyek örök dicsőségünket képezik, tisztelben kell tartani mindenkinek és a hazafiúi egyetértés által megszentelt békében kell egymás között élniük a felekezeteknek.

Nincs szükségünk semmi vizsálra. De arra szükségünk van, hogy mindenki háborítatlanul, híven követhesse a maga vallási meggyőződését. És szükségünk van rá, hogy a vallásosságot emeljük.

Ha ahol vallási harcok fenyegetnének bennünket, ez ellen folyamodjunk egy jó orvossághoz és ez az, hogy ne egymás ellen, hanem a közös ellenség ellen küzdjünk vállatva, együtt, akármilyen hiten legyünk.

Van ilyen közös ellenség, amely ellen egyetértően küzdhetünk és ez a ledér cinizmus, az államfelforgató anarkista tan, melylyel — fájdalom — már hazánkban is találkozunk.

Ez a közös terület, amelyen szükség szerint, felekezeti különbség nélkül találkozunk s amelyen küzdünk kell mindnyájunknak. Ha aztán a magasabb kultúrával lesz városaink élete betöltve, akkor hazánk nagy jövője biztosítva, küldetése betöltve lesz.

Országos iparosgyűlés. Az ipartestületek f. hó 18-án kezdték meg Nagyváradon a hatodik országos gyűlésüket, nagyszámú ipartestület és a kamarák kiküldötteinek részvételével.

Érdekes megfigyelni a hangulatot, mely ez alkalommal a kézműiparosok körében kifejezésre jut. Ha ezt a hangulatot a kormány és a törvényhozás többsége is megfigyelné, bizonyosan más volna a közgazdasági felfogás, amelynek ma éppen az iparosnak a koldusai. Az iparosgyűlés ugyanis — bár a legtisztelendőbb formák között, — valóságos kérelmet tart a szerencsétlen közgazdasági politika fölött, mely úgyszólván az egész iparosság sorsát tette kétségbejéte.

Az alakulás teendői után mindjárt arra is tért át a gyűlés, hogy az önálló vánterület követeli. Nem kéri, hanem követeli, mert úgy találja, hogy a jambor óhajtasok ideje lejárt. Mikor az emberek százezerrel azt látják, hogy a mai viszonyok közt minden küzdelmük haszontalan és menthetetlenül lejjebb siklanak a megsemmisülés lejtőjén, bizony nem csuda, ha türelmüket veszítve, követelő szóval fordulnak az illetékes körök felé. Ellen-

kezőleg: az a csuda, hogy még mindig csak írásokkal ostromolják az illető tényezők kapuit. Hogy elkeseredettségükben a hatalmas demonstráció terére nem lépnek amire pedig már ezer ok is volna.

Az országos iparegyesületi igazgatónak, Gelléri Mórnak határozati javaslatát tárgyalta első sorban a nagyváradi gyűlés. E javaslat érvei lecsafolhatatlanok. Az iparosok régi, megingathatatlan álláspontját a lefolyt évek közgazdasági nyomorúságai mind erősebben beigazolták. Lehetetlennek bizonyult a mai rendszerben a nagyipar fejlődése, a kisipar pedig, a hozzáunk mindinkább beözönlő kész iparokékkal versenyének békítő hatása alatt nap-napra siralmasabb pusztulásnak indul.

Ezek az iparosok érvei. És ezekhez csatlakoznak immár a kereskedők is, a mint ezt a soproni országos gyűlésük mutatta. Ezekhez csatlakoznak a nagybirtokosokon kívül a gazdák is, akik az iparosokkal és kereskedőkkel együtt érzik és tudják, hogy csak gazdasági önállóság mellett lehetséges hazánk újjaszólása, anyagi és kulturális fejlődése, melyek nyomában a feltámadás járna.

Kétségtelenül az egész ország kívánságát és követelését fejezi ki azért, amit Nagyváradon az ipartestületek országos gyűlése elhatározott. Az, hogy az önálló vánterületet és ezzel önálló gazdasági berendezkedésünk mielőbbi létesítését elengedhetetlen és legsürgősebb követelménynek tartja és ennek teljesítésére vonatkozó kérését ezúttal a legnyomatékosabban ismétli, megbízva a központi bizottságot, hogy e tárgyban a kormányhoz és törvényhozáshoz újabb sürgős előterjesztést tegyen.

Ezt az újabb sürgős előterjesztést az iparosok tüntetőleg fogják a kormány tagjainak átnyújtani és minden eszközzel hatni törekednek a törvényhozás tagjaira is. Azokra kivált, akik a választások előtt határozottan — és partekintet nélkül kijelentették, hogy az önálló gazdasági berendezkedés mellett

Berta dr. hidegen, az izgatottság minden külső jele nélkül emelkedett fel helyéről. — Hová megy? — kérdezték csudalokozva.

A doktor hangja maró volt, mikor a kérdésre felelt:

— Megyek valami butikba, ahol nincsen ugyan megyei másodaljegyző, de olyan zsák-hordó sincs, aki hazudik: asszonyokról hazudik

A két redingótos úr komolykodott, mintha valláikon nyugodnék a világkébe.

A doktor szava fagyos jég volt; de nem igen lehetett volna rajta léket tőni: szilárd volt és tömör.

— Uraim! mondta; — természetes, hogy a ségedéim rendelkezésükre fognak állani. Engedelmeikkéi azonban egy kissé eltérnek a rideg formaktól és tudtukra adok valamit.

A két redingót udvariasan meghajolt.

— Azt; folytatta Berla doktor, hogy ez a megverekezés nem lesz megoldás. Asszonyról, uriaszonyról hazudozott egy úr: rongy lett belőle. Ez a megverekezés újból lovagga úti őt, — a rongyot pedig félre szokás dobni.

A két redingót ismét meghajította magát: — Iz a rongy a mi segítségünkkel nem lesz lovag. Mi csak sértésről tudunk, a részleteket nem ismertük. A rongyot félre szokás dobni . . .

Fay Nándor.

Az öt ficsúr egy hahotába tört ki. — No, ez szép szórakozás hajnali három óraker.

Veéry új szivarra gyujtott.

— Ha szépen megkérem, doktorka, iszik velünk egy pohár pezsgőt, ugy-e?

A kérdézet mosolygott.

Ez ugyan nem nevezhető valami józan diétának, éhgyomorra pezsgőt inni, különösen, ha valaki orvos. No, de nem baj.

— Ejen! szóit poharat emelve.

— Kicsoda? — kérdezte Veéry.

— Miattam akár az egyiptomi Khedive; nevetett Berla doktor.

Veéry kuszalt tekintete egyenesebb lett.

— Jól van. Ejen az a Khedive úr, vagy kicsoda. — De csak második sorban. Ki a vivát először?

A doktor arca derűs maradt.

— Föltétlenül az, akit ön akar.

— No, megmutatom, hogy én szeretem a doktorokat. Iszunk hat az ön főnöke, a kórházi főorvos feleségének az egészségére.

És koccintottak . . . De mintha valami kellemetlen homály borult volna a fiatal orvos tekintetére.

Egyik ficsúr, valami tizenhét éves lehetett és örült, hogy ő most Mummot iszik, — egészen komolyan, a földkerekség legártatlanabb arckifejezésével fordult Veéry felé:

— Te, Pali, bizonyisten irigyellek.

Talán a távol morájjó véssz érezte meg

a doktor lelke, mert váratlanul ő vagott közbe:

— Ugyan miért irigyli Veéry urat?

A kis zöld ficsúr a legjelentősebb ábrázatát öltötte fel, mikor felelt:

— No, hallja, csak talán mégsem utolsó dolog: a főorvosné kegyeivel dicsekedni . . .

A doktor szeméből menten vészsz szikra pattant ki.

A teljesen eladni készülő kamaszfű pedig sóhajtó irigykedéssel hebegte:

— Hej, volnék csak tiz estendővel idősebb.

Veéry eddig boldog önteltséggel hallgatta ezt a beszédet. Nem tartotta szükségesnek, hogy kibeszéljön. Most egyszerre hátraszegte a fejét.

— Te, gyerek, kurjantott; mi volna akkor, ha idősebb volnál?

A kis mummozó csettintett egyet a nyelvével:

— Hát elcsalálnál a kezéd alól azt az édes asszonykát.

— El-e?

— De el ám!

Veéry ajkán szuverén mosoly vonult végig.

— Szűless meg akkor még egyszer kiscikém; vágta oda titymálán. Szeretném azt az eleven embert látni, aki azt az asszonyt az én kezemről elűti!

foglalnak állást. Mert ezek, úgy látszik, nézetet változtattak és elfeledték a választóiknak tett ígéretet. Ezeket tehát különös nyomatékkal figyelmezteti majd az iparosság a szótartás kötelességére, mely mindenkire nézve szent, tehát kell, hogy legyen a törvényhozóra is.

E mellett a még el nem ígérkezett más képviselőkre is hatni kívánunk az iparosok meggörzölésével és a nemzet, a nép igazságának erőteljes propagálásával. Ez volt a hangulat a nagyváradi országos iparosgyűlésen. Ez jutott kifejezésre az érvekben és keserűségekben egyaránt gazdag felszólalások során.

És az iparosság nemcsak szóval, de tettel is igazolni fogja, kell, hogy igazolja hogy elérkezett a tizenkettedik óra, melyen túl nem szabad túrni érdekeiknek elakadását.

Társadalmi politika.

II.

Kis részvényekkel működő nemzeti részvénytársaságok útján könnyű szerrel megcsinálhat a magyar társadalom mindent, amire az országunk szüksége van és amit a kormány egymagában evék hosszú során sem tudna létrehozni. Létesíthetjük a kiválti cikkekünk ócsó szállítására szükséges vizutakat, teremthetünk teljesen hazafias irányban működő hajózási vállalatokat, berendezhetünk minden gyárat, mely nagy kelendőségnek és bő fogyasztásnak örvendő cikkeik gyártásával foglalkozik. Uőbbiaknak magunk biztosíthatjuk a fogyasztó közönséget, magunk adhatjuk meg az ország területére terjedő kiváltságot, mert magunk huzzuk a hasznát belébe.

Ilyen vállalatokkal hazánkban a külföld nem versenyezhet, ezeket rájuk tönkre nem tehetik, mert a nemzet akaratával szemben tehetetlenek. Ellenben előmozdíthat a nemzet vagyonosságát, mert minden magyar állam-polgár résztvehet bennük, még a szegényebb is. Részt vehet a vállalatoknak minden alkalmazottja és így fizetésén kívül részvényeinek, osztlékát is élvezheti, melynek megszerzéséhez munkáját hozzájárul. Baj a részvényeseket nem érheti, mert senkinek sem kell egy vállalatban sok részvénytől érdekelnie lennie; részt vehet sok vállalatban és így biztosíthatja magát az élen hogy egy vállalat pangása esetén nagyobb veszteséget ne szenvedjen. Az pedig, hogy minden nemzeti vállalat veszteséggel járjon: el sem képzelhető. Ezeket a vállalatokat sem van — és kereskedelmi szövetség, sem kereskedelmi szerződés nem korlátozza, ha még olyan rosszul volnának is megköve. Védelmet állított föl bennük a nemzet, melyet senki ki nem küszöbölhet, ha a nemzet nem akarja. Mert nemzeti akarát a legszárkább védelmem. Azt nem lehet ledönteni.

A kis részvények rendszere nem korlátozza meg a nagy tőkét, illetve annak tulajdonosait, mert ezek is vehetnek tetszés szerinti részvényt és a mellett lehetővé teszi a kis embernek is, hogy részvényeket vegyen és egy kis vagyont gyűjtsön magának.

Belsőleg a rendszer még a partkeretekbe is szabódhat, mert nem zár ki senkit; részt vehet a népa köztársaság mindenki. Alkalmassá arra, hogy a nemzet közgazdasági függetlenségét megerősítse és így a függetlenség teljes megszerzését elősegítse; e mellett első sorban a nép jólétének előmozdítását, a népnek munkaadással való keresetnyújtást tűzi ki céljúl. Alkalmassá tehát ez a rendszer arra, hogy a magyar társadalom legszegényebb rétegeinek — meggyőződésének feladása nélkül — az együttműködést lehetővé tegye.

Az eszme megvalósításához azonban szükséges, hogy olyan férfiak álljanak a nemzeti vállalatok élére, akikben mindenki megbízhatik. Nem szabad visszaéléseknek történni a közvagyonnal. Nem szabad, hogy egyesek a rendszert öns célokra kihasználják és a nép sorsával mítsen törődve, csak a saját vagyoniuk növelését tartás szem előtt.

Jó vezérekre, becsületes vezérekre van csak szükség ebben a nem véres, de nehéz gazdasági harcban.

Főuraink és egyéb kiváló embereink régebben dicsőséget helyeztek abba, hogy a nemzetet csatába és a csatában győzelem vezessék, mikor a világot bámulatba ejtő harcainkat vívtuk. Most nem kell véres csatákat vívni, a mivelődés a közgazdasági kérdéseknek csatáiban való elintézését mindinkább háttérbe szorítja. De harcot allandón kell vívniunk, a létért való küzdelem nem enged nyugalmat egy nemzetnek sem. Vagy halanduk, vagy elpusztúunk. Megállás nincsen.

Más vezérekre van hat most szükségünk. Nem stratégiák kellencik, hanem föltétlenül becsületes, tisztakezdő férfiak és okos fejek. Van ilyen hazánkban, ha látszunk, elég az Andrassy, Apponyi, Bathányi, Cziraky, Eszterházy, Hadik, Majláth, Szapary és Széchényi családokból annyian állhatnak a társadalmi mozgalom élére, hogy egyiknek sem kell túlságosan sok munkát magára vállalnia. Vezérembereink közt is van nem főúri származású férfi elég, kiben a népmegbízhat. Álljanak ezek is a nemzet élére és vállaljanak vezető szerepet ezen a téren is.

A kormánynak is hálás föladat jut. A részvények befizetését a postakártyaképző útján lehetővé teheti, ellenőrzést gyakorolhat, a visszaéléseknek gátat vehet, befolyást gyakorolhat egyes gyárak létesítése helyének megválasztásában, stb.

A nemzetiségi kérdést is — nézetünk szerint — csak társadalmi politika útján lehet kielégítő módon megoldani. Közgazdasági eszközökkel kell a nemzetiségeket meghódítani. Most szídjuk őket, ahol csak tehetjük. A szidással, az erőszak alkalmazásával ajánlással nem megyünk semmire. Barnemnyire szídjuk nemzetiségeinket, azok barátságosabb indulattal iranyunkban azért nem mutatnak. Ha egy-egy igazolt a törvény keze sújt, börtönre vetik, vagy kiutasítják: unjonk. Ez nem helyes mód Sasainak, hogy ilyen eszközök is kell alkalmazni, de nem kívánatos az alkalmazásuk. Minden ilyen módon sújtott igaztóból martír lesz. Ha kímégy fajrokonai hazájába, ott tart karokkal fogadják és együtt erővel gyalognak bennüket tovább. Céll tehát ezzel nem érünk; ezzel a rendszerrel ezek szorint fel kell hagyni.

A magyar társadalmi eljárása nemzetiségeinkkel szemben csakúntek juttatta az adomást arról az aparól, aki fiaról egy ismerősnek így panaszokodott: »Nem értem; ez a kölyök nem szeret, pedig minden nap megverem«.

Erőszakkal sohasem fogunk magyarosítani. Ezt saját történetünkkel megtanulhatuk volna már. Elég keserűséget okoztak nekünk az erőszakos nemzetiséti kísérletek. Ezeknek pedig, jól tudjuk, nem volt sikerük. Minden kísérlet megtört a szivóságunkon. Mi jögn tarthatjuk a köztünk elő nemzetiségek kevésbé szivósoknak? Ha azonban Maria Teréziát, a nagy királynőt még több hozzá hasonlatos követte volna, el se képzelhető: milyen kévesség magyar volna ma ez a mi hazánk.

Magyarosítani csak társadalmi eszközökkel, a lakosság jólétének emelésével, beolvastás útján lehet sikeresen.

A nemzetiségeket békés úton kell újból meghódítani. Erős akarattal e téren kiléhet vívni a sikert.

A horvatságot leginkább a tengerpart felől közelíthetjük meg. Számos magyar meggy télen-nyaron valamire a tengerpartra. Fogadják meg azok, akik ezt tehetik, hogy néhány évig nem mennek külföldre, hanem kizárólag a magyar tengerpartra. Nem mennek Abba-ziában a Rivierára, Osztenbebe, külföldön pénzt pazarolni, hanem hozzájárulnak saját tengerpartunk értékének emeléséhez és — megállás, a hódítás tere megiepi lesz az eredmény.

Ujdonságok

Szentes, 1902. október 26.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye közgazgatási bizottsága f. hó 28-án, kedden délelőtt 10 órakor tartja e havi rendes ülését. Délután 3 órakor a fegyelmi választmány ülés.

— **Városi közgyűlés.** Szentes városa képviselőtestülete f. hó 27-én, holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a túli a kural tanácskozó teremben. A közgyűlés tárgysorozata a város 1903. évi költségvetése, a f. évi pótköltségvetés, illetőleg hiteltruházás és a házipénztár II és III. negyedévi naplókivonata van.

— **Állásától felüggesztett menházgondnok.** A mult hét derekan Mészáros István szegényneházi gondnokot Cicatricsi Lajos dr. alispán felüggesztette az állásától. A nevezett gondnok felüggesztését megelőzően Mátyffy Ferenc dr. polgármester vizsgálatot tartott a szegények menedékházában és e vizsgálat iratait az alispánhoz terjesztette fel. Minthogy a vizsgálat a gondnoknak több — a pénzkezelés körül való visszaélését tárta fel, az állásától történt felüggesztését elmulasztotta volt. A gondnokságra Veréb István városi napdíjast helyettesítették.

— **Tanítói kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Petrczky Jenő okl. tanítót, aki eddig mint segédtanító működött, a dorosmai állami elemi népiskolához rendez tanítónak nevezte ki.

— **A gyilkos feleségének fölmentése.** Az öreg Kállay József hékédi szőlőtulajdonos gyilkosa felesége: Szépe Ferencnének az ügyével tegnapelőtt foglalkozott a szegedi kir. büntető törvényszék. Szépen tudniillik palástolni akarta a férje bűnét, sőt többeket is akart rábeszélni a vallomásra, hogy látták Szépet abban az időpontban, amikor a gyilkosság történt, amivel a férje ártatlanságát akarta bizonyítani. Emiatt hamis tanúzsara való fölbujtás vétségével vádolva állott pénteken a szegedi kir. törvényszék előtt, mely azonban, bizonyítékok hiányában fölmentette Szépenét.

— **Rendelést a sérült bankjegyekről.** A koronarendszer életbeillesztése óta egymást érik a rendeletek, melyek az új pénzek forgalombahozatalát szabályozzák. Így most is az »Osztrák-Magyar Bank« lótanácsosa, a használhatatlanná vált vagy sérült, 1902. évi kibocsátású 100 koronás bankjegyek kicserélés tárgyában az alábbi szabályzatot léptette életbe:

A véletlen folytán használhatatlanná vált, bemooskolt bankjegyeket a bankintézet bevéltásra csak akkor fogadhatják el, ha azoknak valódisága kétségtelen. Ellenkező esetben a bankintézetek a pénzt a bécsi központi pénztárhoz tartoznak beküldeni. Ha a bankjegyek szándékosan is lettek megvaltoztatva és ennek folytán nem használhatók, de nem hamis pénzek, úgy a pénzintézetek 10 fillér kezelési költség ellenében kötelesek azokat bevéltani. Ha a bankjegyekből egyes részek hiányzanak, úgy akkor csak azzal az összeggel váltatnak be, amely a bankjegyeknek szeretlen részére esik. A darabokra összetépett bankjegyek, melyeknek értéke ki nem szabható, a bank bécsi pénztárhoz küldendők be értékesítés céljából.

— **Batyushál.** A szegénysorsú zsidó iskolásokat segítő egyet batyushalja az éjjel volt a szinhaterebenn, fényes érkölsi és anyagi sikerrel, mert a családias jellegű, fesztelen és kedélyes mulatság szép jövedelmhez hozott az emberbaráti jótékony céljának. Az összegyűlt nagy számú terecsák először a dűsán megterített és minden jó elemősszával megrakott asztalok mellé telepedve, lakomálást, asztalbotas után pedig tanera perdit a fitalság és jarta a tancot faradhatatlan kedvvel egészen hajnalpirkadásig.

— **Esküdtek kisorrolása.** A november 17-én kezdődő esküdszaki tárgyalásokra behívandó esküdtek névsorát tegnapelőtt sorolták ki a szegedi polgári törvényszéknek Hamza Géza törvényszéki elnök felügyelete alatt. A kisorsolt harminc reudes és tiz pottag között csak egy van szentesi: Plesznik Antal és egy csongrádi: Nagy Sándor dr.

— **A revolverező szomszéd.** K i s s Bálint mindszenti tényai lakosnak a sertései átmentek a K i s s István földjére turkálni. Amint K i s s Bálint átballagott a szomszédja földjére, hogy a sertések egy viaszahajtsa: K i s s István eleje toppant és egy fél vörös téglát felkapva, így kiáltott rá:

— Hogy mered a malacaidat az én földemre hajtani?

Aztán a téglával fejbe vágta a gyanult szomszédot, aki erre fölemelte a kezét, hogy visszaiüsse K i s s Istvánt. Az azonban hirtelen revolvert rántott elő és a szomszéd mellének szegte:

— Ha hozzáz nyalaz: keresztülölk, — mondta, amire K i s s Bálint ijedten futott a tanyájába, K i s s István utána lőtt a szaladó magyarnak, de nem talált; mindazonáltal a csendőrség megindította az eljárást a revolverező gazda ellen.

— **Hegy páter legújabb kegyelmi akciója.**

A rágalom és gyalázkodás atyamesterc: H e g y i páter ahogy se képe megnyugodni a gondolatba, hogy ő csak olyan közönséges földi halandó, mint minden más ember s hogy — ha ő jön összeütközésbe a büntetőtörvénykönyvvel, ha ő lázít, igazat, vagy gyaláz le másokat: neki ezért éppen úgy el kell szenvednie a kijáró büntetést, mint akárki másnak. A szegedi törvények három havi államfogházra ítélte a g a l a m b e p é j ú pátert; mert igazott, lázított. Két ízben folyamodott már a felséghez irásosan, hogy kegyelmezzen meg neki, engedje el a büntetést, egyszer meg személyesen próbált kihallgatásra jelentkezni, de minden kísérlete meghiusult: a király elé nem bocsátották, kegyelmi kérvényeit visszautasították, — aki lelketlenségében nem kegyelmez senkinek, mint H e g y i páter, ennek — nincs kegyelem. Most aztán újabb kegyelmi akciókat kezdett H e g y i páter. Az egyik szegedi laptársunk ír róla a f. hó 23-iki számában, hogy istennek csongrádi méltatlan szolgálja és S i m a Ferencné most Bécsbe utaztak: ha a k i r á l y nem fogadta el, hátha elfogadja a c s á s z á r. Mert a császárhoz akarunk mindaketten kihalgatásra menni. H e g y i páter azért, hogy magának, S i m á n é ezért, hogy az amerikába szökött ura hazatérhetésének eszközlőjén ki kegyelmet. A kegyelem kérés bécsi vezekelő egy ottani magyar származású ügyvéd: K á r m á n Mór dr. segítségét vették igénybe arra nézve, hogy a rendes hihalgatások során a császár fogadja őket. Hogy ez az újabb kegyelmi akció mint végződik: előrelátható.

— **Harc az utcán.** S z e p e s i Rókus és D e á k Lajos mindszenti lakosok régen ellenséges viszonyban állanak egymással, amit a Deák Lajos felesége idézett elő, valótlan, meggyalázó híreket terjesztve a Szepesi feleségéről. Ezért a férfiak között is kitért a gyűlölés, ami a napokban annyira fajult, hogy Deák Lajos feleségével kereste Szepesi Rókus. Meg is találta az utcán és minden szó nélkül hatba vágta a fejszével, amire Szepesi becsúszott egy közeli udvarba és hatalmas karóval rohant támadója felé. Háromszor fejbe is csapta Deákot, de a negyedik csapásra már nem volt ideje, mivel Deák a kezében levő baltaival úgy vágott a karjára, hogy nyomban összecsett Szepesi akit a földön még háromszor oldalba vágott ellenfele Szepesi a halállal vívódik.

— **Az utca nem libalegélő.** A felsőpárt több pontján azonban azt hiszik, hogy az utca nem való másra, minthogy a libát legeltesse rajta. Több helyről kapunk ugyanis panaszos levelet, melyben elmondják, hogy a felsőpárt több utcáján százszamra legelnek a libák, amelyek természetesen a járhatatlanság elronidják az utakat. Kérünk ez ügyben gyors és szigorú intézkedést.

— **Furesa bosszú.** S e j b e n Istváné kisteleki lakos furamódon állott bossz-

srút Tóth Istvánon, mert az nem akart megtenni neki egy sziveséget. Sejbenné ugyanis arra kérte Tóthot, engedné meg neki, hogy az ő apró házi szarvasai a Tóth földjén kapargassanak. Tóth azonban ezt nem tette meg, a miért aztán az asszony bosszút forralt és ezt végre is hajtotta olyképen, hogy kénec kukorica szemeket szórt el a Tóth udvarában, a mit az apró háziszarvasok megettek és elpusztultak tőle. Tóthnak ilyen módon közel 30 korona kárt csinált az asszony, aki ellen megindította az eljárást a csendőrség.

— **Vakok felvétele.** A vakok szegedi intézetébe vallas, nem és nemzetiségre való tekintet nélkül 10—30 éves vakok vétettek fel. Akik vak hozzatarozókat felvétetni akarják, felhivatnak, hogy az intézet felügyelő bizottságához intézett kérvényeiket mielőbb nyújtsák be. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága ad, Szegeden.

— **Általános kibékülés.** Egy csomó becsületsértési és könnyű tettisértési ügyet tárgyal csütörtökön a szentesi büntető járásbíró. Az egykor hareban álló ellenfelek azonban sora kibékültek és megfogadták, hogy soha többé nem bantják egymást. azonban alig hagyták el az igazságszolgáltatás sarga házat: azonnal kitört közöttük a háború és egyik másik mindjárt hajba is kapott az utcán. D e m e t e r Mária szentesi csirkefoka is becsületsértés vétsége miatt állott a járásbíró előtt, mivel kartarsnőjét A b r i s Francit nem éppen hízegő kifejezésekkel illette az egész piac halatára. Az önértetes Franci aztán feljelentette a harcias nőcséret, de a tárgyaláson nagylelkűen megbocsátott neki. — V a s I m r e szentesi lakos is a törvény elé került, mert a szomszédját: Barta Jánost csunya eldöngötte. B a r t a azonban a tárgyalás folyamán elérkeztenyült és a haragos szomszédának — megbocsátva — csak éppen hogy azt nem mondta:

— Jőjj a keblemre, édes szomszédom.

Két s z e g v a r i menyecske is szemben állott egymással csütörtökön a büntető járásbíró előtt. K o z m a Antalné ugyanis panaszt emelt R a c z Sándorné ellen, mivel az becsületsértő kifejezéseket használt vele szemben.

— **Micsoda maga?** — kérdezte a bíró Rácznéfól.

— Én, kérem alássan na p i r e n d e n vagyok, — mondta a terhelt.

— Van-e ura?

— De miyen, — felelte az asszony, jelentőségteljes hunyorítás kíséretében.

— Mi az ura? — faggatta Z o m b o r y albró az asszonyt.

— Hát a disznók körül van, — adta meg a választ a szegvári menyecske, akinek aztán szintén megbocsátott az ellenfele. Így tehát általános volt a béke.

— **A piaci husarúlok.** A szentesi mézszárosok között tudvaleg vannak olyanok is, akiknek nincs rendes üzletelhelyiségük a huskimérésére, hanem csak a piacon aulják a levágot állatokat. E husmérőket a főkapitány evekkel ezelőtt rendeletileg utasította, hogy létéköznap 9 óraig, heti piac alkalma pedig 10 óraig szabad csak a hus árulni. A piaci husmérők azonban nem respektálják a főkapitány rendeletét, jól tudván, hogy nem lesz érte semmi bántódásuk. Ők tudniillik néha délig is a piacon tarják a hus sőt tudunk rá példát, hogy még délután is kint volt a hus. Hogy ez a közegészségügyre szerföllött ártalmas, azt mindenki tudja, csak a főkapitány nem.

— **Ártatlanul vádolva.** Szilágyi Ferenc szentesi lakost azzal vádolta R á c z Sándor, hogy a földjéről 40 koronát érő kukoricát lopott. Emiatt a járásbíró elé került Szilágyi uram, akit P o l a c s e k Albert dr. védőbeszéde után fölmentettek a lopás vétsége alól. Az ítélet jogerős.

— **A mulató testvérek.** Néhány hét előtt megirtuk, hogy a K i s s testvérek, névszerint: Imre, Gabor és József nagy ivást rendeztek a Fábian sebsteny mellett egyik csárdában. A legények már mámorban usztak és az egyik közülük elkurjantotta magát:

— Igyunk, futja a Kupecki pénze!

Ez a kétes értelmű kijelentés a csendőrség tudomására jött és nyomban nyakona csípték a János mulató testvért, mivel egy K u p e c k i János nevű földművesnek néhány nap előtt mulatósközben egy husz koronás bankjegye eltűnt. Ilyen gyanus előjelek után a Kis testvéreket azzal vádolták, hogy ők lopták el a Kupecki husz koronáját és emiatt tegnapelőtt a szentesi járásbíró elé állították.

— Hát maguk lopták el a Kupecki pénzt? — kérdezte a bíró.

— Nem loptuk mink, — felelte a szóvivő Gabor.

— Hát akkor miért kiabálta, hogy futja a Kupecki pénzéből?

— Csak nagyon italos voltam már, oszt különben is az csak olyan «vicz-beszéd» vót — adta meg a felvilágosítást a legény, amire a bíróság, bizonyítékok hiányában fölmentette a testvéreket.

— **Hűtlen cseléd.** H r o p p a n Erzsébet mindszenti illetőségű cselédlyan nem tartozik a legmegbízhatóbb vaszoncselédnek közé. Őrszébet ugyanis D á n Péter mindszenti lakosnal volt szolgálatban, akit egy őrizetlen pillanatban csul meglopott. A hölgyike elvitt egy arany karikagyűrűt és sok értékes ágyneműt s a szakmanynyal együtt megszökött. A hűtlen cselédet kutatja a csendőrség.

— **Tolvaj cigányok.** Ismét cigányok gazztettéről értesitenek bennünket. N é m e t h Antal sándorfalvi lakostól két szép lovat és egy igáskocsit loptak el a napokban. A lopást minden valószínűség szerint két cigány legény követte el. A lopást megelőző napon ugyanis két cigány legény a N é m e t h Antal háza melletti korcsmában idogalt és kerdőzködtek a környékbeli emberek vagyonai viszonyai felől. A két cigányt különben többen látták a lopás éjjelén a Németh háza körül álalodni. Így tehát több mint valószínű, hogy a két lovat és a kocsit a két cigány lopta el. A csendőrség keresi a tolvajokat.

— **A mester fölmentése.** G e o r g i á d e s z János csongrádi kerékgyártó a szentesi őszi vásárkor annyira megverte G y e g y i c k i Albert nevű insát, hogy azt súlyos sérülései miatt be kellett szállítani a szentesi kórházba. Gyegyicki följelentette a gazdáját súlyos testi sértés vétsége miatt a szentesi járásbíró ságnál, a mely tegnapelőtt foglalkozott ez ügygyel és a mestert, bizonyítékok hiányában fölmentette.

— **A korcsma tolvaja.** K i s v a s Lajos dorosmai ember betöréses lopásért került a szegedi büntető törvényszék elé. Kisvas Lajos nemcsak bort inni járt a korcsmákba, de lopni is. Ilyen célra szemetelt a Maróti János korcsmáját is, a hova május 19-án betört és elvitt 124 koronát. A csendőrk kerítették kézre a korcsma tolvaját és törvény elé állították. A bíróság 6 havi börtönbüntetést szabott rá.

— **Ellopott bárányok.** Kellemtelen meglepetés érte a mult hét egyik reggelén a Kisteleken lakó P a t a k i Pált. Eszre vette ugyanis hogy két nagy báránya eltűnt az éjszaka, amiről jelentést tett a csendőrségnek amely a tettest kinyomozta S á n d o r Antal ottani lakos személyében. A birka húsrá éhes atyafi tagadta ugyan a lopást, de a felesége alaposan lecalolta, mert megmutatta az ellopott bárányok bört.

— **A kis szökevény.** Ö z v. R á c z Laszlóné szentesi lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy Anna nevű 12 éves leánya még e hó elején elsökött M i h á l y Imre szentesi gazdától, ahol szolgálatban volt. A kis leány még mindig nem került elő, miért is anyja kéri a kis szökevény körözését.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét B i h a r i E d e lapunk mai számában levő hirdetésére.**

* **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van a mi olvasóink között akaráhny fiatal ember, ki annak idején tanulmányait élbénhagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte

kitűnő hírnévnek örvendő LICHTBLAU ALBERT-féle miniszterleg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, (tanbiztonság eddigi DRAUGENTZ JÁNOS nyug. ezredes, német-újfalui SIMCNFFY GYULA nyug. huszár-alezredes és JÁROSSY LAJOS nyug. százados.) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Fővilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debrecen.

* Feladatunk és célunk a betegek táplálásánál a testet akképen megtartani, hogy a természet által adott erőt, a betegségek okozóinak leküzdésére tevékeny maradjon és hogy képes legyen a beteges változásokat a megtanadott szervekben legyőzni. Különösen lazas betegeknel, krónikus fertőző bajokkal, mint pl. a tüdőgümőkórnel, hol a szövetek szétmállása fokozott, a fehérnyeszsűkséget magasabb. Az anyagok pótlása a táplálkozás által a legtöbb esetben az étvágyának teljes hiánya és az emésztési zavarok miatt meggátolatik. Különösen nehéz a mindennapi étellel az feséges rnhé gyének nyújtása, mely a tápláléknak az életműködéséhez nélkülözhetetlen alkotrésze. Könnyen sikerül ennek pótlása a Somatose segítségével, mivel ezen húsból előállított erősítőszert csaknem kizárólag fehérnyét tartalmaz, teljesen oldódó és könnyen felszívódó alakban, miáltal az emésztési szerveket igénybe nem veszi, hanem egyenesen a test nedvei által vétetik fel. Ezen kívül a Somatosenak még azon jó tulajdonsága van, hogy nagy mértékben fokozza az erőt és étvágyat. 1.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1902. okt. 25.

Ma volt az első fagy, jó erős dérrrel ezzel aztán mindenféle nyári növény bevégzte természetes életet, minden akadály nélkül lehet fat, szőlőt és mindenféle cseméket ültetni. Az őszi szántás-vetés, valamint a szőlőszüret is vége felé jár.

A gabonaüzlet a hét folytán általában élénk volt.

Az árak következők:

Buza 80—81 klös mm. 7 forint 20 kr; 77—78 klös mm. 7 frt 20 kr.
Arpa köble 4 frt 80 kr; mm. 5 frt 80 kr. 6 frt.
Ujkukoricza, morzsolva köble 6 frt 40 és 6 frt 50 krajcár. mm. 6 frt 85 kr.
Zab köble 3 frt 60 kr; mm. 5 frt 80 kr
Szalonna mmja 68—70 fit.
Hízott sertés tiszta vágásra, mázsán felüli 52—53 kr., könnyeb 49—50 kr. kilonként számítva.

Népesedési mozgalom.

1902. évi október 18—25-ig.

Születtek: Lakos Terézia, Barta Terézia, Öröm Erzsébet Demsódi István, Tornyai Maria, Varga Julianna, Dancsik József, Bese Mihály, Bartha Sándor. Laszlo Maria, Somodi Andras, Keresztúri Tóth Imre, Fabian Tóth Terézia, Fazekas Lajos, Lakatos Etelka, Balint Imre, Kukul Lidia, Balazs Mihály, Molnár Eszter, Labadi Sándor

Házasságot kötöttek: Gyarmati Lajos Cirjak Lidiával, Dancsik Ignác Szabó Zsuzsannával, Csonki Vincze Fazekas Erzsébet Jusztinával, Siprői Balint Paks Eszterrel, Afra Imre Csákö Lidiával, Piti Antal Maizlinger Maria Rozaliával.

Meghaltak: Füstí Molnár Sándor 60 éves agyszé hűdés. Böcski Molnár István 9 hónapos, bélhuut. Patai József 18 napos, tüdőlob. Szabados Sándor 3 éves scorbuit. Balint János 63 éves szívultengés, Piti Mihály 18

napos, ránggörcs. Virágos Sándor 23 éves tüdőgümőkör, Berkes Ferencz 17 napos ránggörcs.

Nyiltér

Dr. Klein Eberhard, aki Herkules-fürdőn szívujajások és elhízásban szenvedők számára uj, sikeres gyógymodokat honosított meg, a telen át Budapesten folytatja orvosi működését.

Felolászkerkesztő: BÁNFALYI LAJOS.

Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.

Kidótolajdonos a „Szentes és Vidék” könyvnyomda

13760

alisp. Csongrádvárm. alispánjától.

Pályázati hirdetés.

A Szentes rend. tan. városnál üresedésben levő adópénztári ellenőri és joggyakornoki állások betöltésére vcljából pályázatot hirdetek és felhivom a jelzett állásokat elnyerni óhajtoókat, hogy a képesítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi november hó 15-ik napjának d. u. 5 órájáig nyújtsák be.

A betöltendő tisztai állásokra vonatkozó feltételek a város érvényben álló szabályrendelete 70. 71. 72 illetve 118. és 214. §§-aiban foglaltatnak.

Szentes, 1902. október 21.

Mátéffy Kálmán

h. alispán.

FÖLDELADÁS.

Hódy Emilia Horváth Józsefné úrnőnek a teési iskola mellett 41 hold jóminőségű szántóföldje kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Ertekezhetni Dr. Lakos Imre ügyvéddel, vagy Hódy Pál vármegyei számvevővel.

11034

1902.

Szentes város tanácsától.

Hirdetés.

Szentes város előfogatási vállalatának 1903. évi ápril. 1-től 1906. évi ápril 1-ig terjedő időben leendő biztosítása végett 1902. év november hó 24. napján d. e. 10 órakor a polgármesteri hivatalban nyilt árlejtés fog tartatni.

Bánatpénzül az árlejtés megkezdése előtt 1000 korona teendő le készpénzben, vagy ovadéképés értékpapirokban.

Az árlejtési feltételek a városi gazdasági tanácsnok hivatalos helyiségében megtekintethetők.

Kelt Szentes város tanácsának 1902 évi október hó 10. tartott üléséből.

Dr. Mátéffy Ferencz

polgármester.

A szegénység nagyanyja tudvalevően a resteg, melyet ha erélyesen le nem küzdünk, számtalan egyén pusztulást vonja maga után. A hivatalban való resteg végtére is vagyonaól foszlja meg az embert, az egészség ípolásában való restegé kora sirba dönti. Sok betegség, mely előbb semmisen tetszik, fejlődik ki elhanyagolás következtében, komoly bajja. Különösen a tüdővész-nél gyakori ez az eset, melynek kezelezése többnyire a légzőszervek valami korábbi megbetegülésére vezethető vissza. Légcső (bronchiál) kataris, tüdőcső-szűk, aszma, meliszorulás, tüdőkataris, vérkőpés, nehéz lélegzés, gégéfbántalmak, makacs köhögés, és rekedtség által különösen alkalmasakká tétetnek a nyákhatáryák a tüdővész bacillusának befogadására és így mindenkinek, aki e bajok valamelyikében szenved, kötelessége megelőzni komolyabb megbetegülését. Minde betegségek ellen csudás hatású gyógyszer a „Pectorin”, mely minden — e bajok ellen eddig ajánlott szert elhomályosít gyógyhatásával. Aki a valódi „Pectorin” chajtja megkapni, forduljon közvetlenül a Diána-gyógyszertárhoz Budapesten, Károly körút 5. szám, — mely az 2 koronás csomagokban szállítja.

Török szilvát

a legfinomabb, aszalt, feketén maradó, szállit utánvétellel, a postai állomáshoz, kilós ládáknban 3 korona 40 filléért; nettó 25 kilós ládáknban 11 korona 50 filléért, utánvétellel Budapestről, Fuchs Adolf, Budapest, Sas utca 12.

Üzletmegnyitási hirdetés.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy minden modern követelményeknek megfelelő

műora üzletemet és órajavitó műhelyemet

a Kossuth-téren lévő Haris-féle házban megnyitottam. Üzlet-elvem: jutányos árak mellett a lelkiismeretes és pontos kiszolgálás lévén, egyedüli célolnak a n. érd. közönség bizalmának és pártolásának kiérdemelését fogom tartani.

Tisztelettel:

Pláger Miksa
műrás.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb 10 2 a RÉTHY-féle

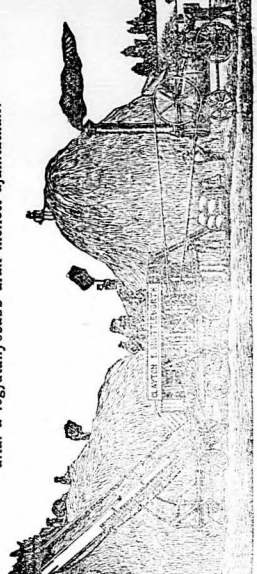
pemetefű cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyártások Budapest Váczi-körút 63. sz.
 által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzszéplő-gépkészletek
 továbbá Jurgány-és szőlőgépek, lökéscsészek, tisztító-rosszák, konkolyozók, kaszáló-és arató-gépek, szalmagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
 legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorteszemorszalók, darálóok, őrő-malmok, egytemes arató-akák.

2- és 3-vasú alkák és minden egyéb gazdasági gépek.

Észlelés díjmentes, kivétel az utazás és bérmentes felállítások.

Lincolni törzsszékünk a világ legmagyobb locomobil- és széplő-gépgyára.

ÉRTESÍTÉS!

Alólirott bátorkodom a n. érdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlani, hogy Budapesten jártomban módomban volt a legujabb divatú téli női öltözékeket megfigyelni, melyeknek szabásmintáit Bécsből meg is hozattam.

Szíves megrendeléseknél ajánlom ezt a t. hölgyközönség becses figyelmébe azzal, hogy a

legdivatosabb öltönyöket

a legizlésesebben, a legutányosabban s szolidan készítem el, úgyszintén **menyasszonyi öltözékeket is.**

Kivánságra, minta-kiválasztás végett a legujabb divatlapokkal is szolgálok.

Magamat a n. érd. hölgyközönség becses pártfogásába ajánlva, vagyok: Szentesen 1902. október hó

Tisztelettel
Zsoldos János
 nősziabó

Lakás: I. tized Kurcpartai utca 5. szám.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

A üvegek adjusztlása k. r. skedelmi törvényszéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. Utólrhetlenül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csilapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még idült ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kitűnő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázat alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöröcsőt, kölikát és bélszaggatást. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisztítja a veséket megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kitűnő hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpneumonál s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a lőögést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kitűnő szer minden sebre, forróság okozta hólyagokra, fisztulára, szemölcsre, égési sebekre, fagyos daganatokra, ruh, ótvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zúgást, szaggatást, csúzt, fűfájást stb. Mindig pontosan kell figyelnii a fenti zöld apácavédjegyre! Hamisítások ellen legjobban véd a gyárból, eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 22 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birolalom bármely postállomására Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Bértküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előlíg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi rendkívül tisztítóerejű **Centifolia-kenőcsével**

mely a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában felülmulthatatlan. Valódi centifólia kenőcs használható: gyermekgyógyások rosszműveltségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbánánál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebekre sósfolys ellen, dagadt lábakra, sőt csontszűnál is, ütött szűrt, lött, vágott vagy zúzott sebenél mindnn idegen anyag kihűzására, amilyen üveg vagy faszálka, homok, sérét, tövis stb. minden daganatnál, kinővésnél, karbunkulusnál képződményeknél, sőt ráknál; újszépnyálnál, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisebbet lábra, minden égési sebre, fagyra, a betegek felfekvésére, nyakdaganatra, fülfolyásra s a gyermekek ótvárára stb. stb. Sztéküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmente, csomagolás és szállítóvételre 2 tégely 3 kor. 50 fillér. Eredeti bizonyítványok egész tömege. Ovakodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ van beégetve.

E gyógyhatásában fölülmulthatatlan két szer soha nincs ronlásnak kitéve, ső, minél régibbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, tagy és hőség nem árt nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csaknem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos is megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak e két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhekkel folyamodni, miket minden eshetőségre, minden csaladnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók legegyszerűbb közvetlen megrendelési címezni

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke“ Pregradában — Rohitsch Sauerbrunn mellett

Központi raktár Budapesten: Török J. gyógyszerterában, Zigrábban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 52-45

Mosható a Berkes-féle „EMKE” padlófénymáz.

A világhírű, legjobbnak elismert tükörfényes és szagtalan 10-9

Berkes-féle „EMKE” padlófénymáz

üvegekben és dobozokban.

Szentesen kapható:
Eisler Lajos
 kereskedésben.

Csongrádon: **Várady Jakab**
 dohányagyttárszédében.

Rögtön szárad és szagtalan.

Fél óra előtt festett padló tökéletesen szárad.

Vízfel nem lesz folos mint a többi fénymáz.

Kályha eladás.

A raktáron lévő összes

Cserép kályhák

többféle nagyság, szín és mintában, fél áron adtnak el.

Egy kisebb üzlethelyiség pedig azonnal kiadó.

Mindezek megtekinthetők s az árak megtudhatók

Dobray Sándor
 kereskedésben.

SZENTES és VIDÉKE
 KÖNYV NYOMDAJA
 SZENTÉSEN.
 Kossuth-utca Pollák-ház.

Menyegzői
 és
 Báli meghívók, Fáncrendek

Diszokmányok
 Könyvek, Folyóiratok

Szalag-aranyozás

Diszunkák több színnyomásban is

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.

„SZENTES és VIDÉKE“

SZERKEZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA

KOSSUTH-UTCZA (POLLÁK-HÁZ)

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET

VALAMINT NYILTTERI KÖZLEMÉNYEKET A LEG
 JUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL

EGYES LAPPÉLDÁNYOK CSAKIS KÖNYVNYOMDÁNKBAN KAPHATÓK.